

III

(Akty przygotowawcze)

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

451. SESJA PLENARNA 25–26 LUTEGO 2009 R.

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych

COM(2008) 311 wersja ostateczna – 2008/0098 (COD)

(2009/C 218/03)

Dnia 1 lipca 2008 r. Rada, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

„wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych”

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 3 lutego 2009 r. Sprawozdawcą był Angelo GRASSO.

Na 451 sesji plenarnej w dniach 25–26 lutego 2009 r. (posiedzenie z 25 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 114 do 1–1 osoba wstrzymała się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES jest przekonany o wadze zapewnienia pełnej realizacji zasady swobodnego przepływu towarów, zapisanej w Traktacie i udoskonalonej przez wspólne ramy wprowadzone w lipcu 2008 r. oraz kolejne przepisy sektorowe, tak by wyroby udostępniane zgodnie z prawem na rynku jednego państwa członkowskiego mogły też być bez trudu udostępniane na rynku na całym obszarze UE wraz z gwarancjami dotyczącymi bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska przez cały cykl życia wyrobu, od chwili jego zaprojektowania do usunięcia.

1.2 EKES popiera inicjatywę Komisji, by dokonać przeglądu europejskich przepisów zawartych w dyrektywie nr 89/106/EWG w sprawie wyrobów budowlanych (DWB) w celu dostosowania ich do obecnych wymogów, aktualizacji ich treści oraz ustanowienia pewnych i jednoznacznych europejskich ram prawnych.

1.3 EKES jest przekonany, że niezbędne jest połączenie – już od chwili sporządzenia projektu – jakości ekosystemowej ze wszystkimi warunkami typologicznymi i strukturalnymi kompleksów mieszkaniowych i budowlanych: chodzi o oszczędność zasobów naturalnych, poprawę warunków mieszkaniowych obywateli, przyjęcie większej odpowiedzial-

ności za procedury, metody i techniki w celu spełnienia wymogów jakości i bezpieczeństwa z myślą o pracownikach i użytkownikach końcowych.

1.4 EKES uważa, że należy umocnić europejski system normalizacji wyrobów budowlanych, wspierając organy normalizacyjne oraz wprowadzając do przepisów elementy dotyczące bezpieczeństwa pracy, użytkowania wyrobu i jego usunięcia.

1.5 EKES jest zdania, że nadzwyczajny potencjał nowatorskich wyrobów budowlanych, jeżeli chodzi o zmniejszenie negatywnych skutków zmian klimatu i poziom warunków mieszkaniowych, powinien stanowić część kultury specjalistów, przedsiębiorstw budowlanych i użytkowników, tak by wnieść konkretny i skuteczny wkład do ochrony środowiska oraz oszczędności energii.

1.6 EKES podkreśla, że swobodny przepływ towarów powinien stanowić kluczową siłę napędową konkurencyjności i rozwoju społeczno-gospodarczego jednolitego rynku europejskiego i że umocnienie oraz unowocześnienie warunków udostępniania na rynku zdrowych i bezpiecznych wyrobów jest gwarancją jakości dla europejskich obywateli oraz podmiotów w tym sektorze.

1.7 EKES uważa, że istotne znaczenie ma zapewnienie **zharmonizowanych europejskich ram prawnych** w zakresie udostępniania na rynku i produkcji wyrobów budowlanych na jednolitym rynku europejskim (EOG).

1.8 EKES uważa, że istotne jest przywrócenie **wiarygodności oznakowania CE i jakości systemu akredytacji jednostek notyfikowanych**. Trzeba opracować ramy prawne gwarantujące spójność, porównywalność i koordynację zdecentralizowanego systemu, skuteczność nadzoru rynkowego oraz jednoznaczne i uproszczone definicje i procedury.

1.9 EKES zaleca przeznaczenie odpowiednich **środków finansowych na wsparcie programów wspólnotowych w zakresie kształcenia i informowania**, adresowanych do wszystkich zainteresowanych podmiotów publicznych i prywatnych, szczególnie za pośrednictwem kampanii mających na celu wykształcenie instruktorów, oraz programu wspierającego i monitorującego ich realizację.

1.10 Zdaniem EKES-u kluczowe znaczenie mają przepisy dotyczące **procedur oznaczających uproszczenia, zwłaszcza dla MŚP oraz mikroprzedsiębiorstw**, poprzez ułatwienie dostępu do systemu oznakowania CE oraz uruchomienie SOLVIT⁽¹⁾ w krajowych punktach kontaktowych ds. produktów w celu łatwiejszego rozwiązywania problemów.

1.11 EKES uważa, że nowym przepisom i załącznikom technicznym powinny towarzyszyć **poradniki techniczne na temat opracowania zasadniczych wymogów** dotyczących wykorzystania surowców i materiałów wtórnych przyjaznych dla środowiska, a także nowatorskich produktów.

1.12 EKES zgadza się z potrzebą zastosowania **wspólnotowego systemu szybkiego informowania RAPEX** w odniesieniu do sektora wyrobów budowlanych i uważa za istotne, by **wykryte wykroczenia i oszustwa były podawane do wiadomości w Dzienniku Urzędowym UE** oraz w europejskim portalu internetowym poświęconym wyrobom budowlanym.

1.13 Komitet uważa, że **ramy czasowe wprowadzenia w życie rozporządzenia są zbyt krótkie**, by uczynić to dokładnie i skutecznie, i że należy je wnikliwie rozważyć, biorąc również pod uwagę wymogi szkoleniowe i informacyjne związane z przyswojeniem wprowadzonych zmian.

1.14 EKES apeluje wreszcie, by Komisja składała co dwa lata Parlamentowi, Radzie i jemu samemu sprawozdanie na temat wdrożenia rozporządzenia, zawierające rozdział poświęcony wymogom ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w odniesieniu do wyrobów budowlanych, a także wykroczeniom i oszustwom wykrytym w tym obszarze.

2. Wstęp

2.1 Europejski rynek budownictwa stanowi ok. 10 % wspólnotowego PKB i ok. 7 % całej siły roboczej Wspólnoty, co oznacza ponad 65 tys. przedsiębiorstw produkujących wyroby budowlane, z których ok. 92 % to MŚP i mikroprzedsiębiorstwa.

2.2 Duża ilość wyrobów budowlanych jest przedmiotem handlu wewnątrz Wspólnoty w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego: od 15 % do 25 % całego rynku budownictwa, w zależności od sektora.

2.3 Wyroby budowlane mogą być wprowadzane do obrotu na rynku EOG⁽²⁾ jedynie wówczas, gdy nadają się do przewidzianego użycia: jakość materiałów budowlanych powinna zostać utrzymana na deklarowanym poziomie przydatności przez cały cykl życia wyrobu składającego się z tych materiałów, zwłaszcza jeżeli chodzi o kluczowe wymogi w zakresie odporności mechanicznej, stabilności, bezpieczeństwa na wypadek pożaru, higieny, zdrowia i ochrony środowiska, bezpieczeństwa użytkownika, ochrony przed hałasem, oszczędności energii oraz izolacji cieplnej.

2.3.1 Należy zatem należycie uwzględnić zgodność i trwałość wyrobów budowlanych zwłaszcza wówczas, gdy konieczne są istotne inwestycje w celu odnowienia budynków dla zagwarantowania ich efektywności energetycznej.

2.4 Komitet jest przekonany, że „swobodny przepływ towarów stanowi konieczną siłę napędową konkurencyjności i rozwoju społeczno-gospodarczego jednolitego rynku europejskiego i że wzmocnienie oraz modernizacja warunków wprowadzania na rynek bezpiecznych produktów wysokiej jakości to elementy o podstawowym znaczeniu dla europejskich konsumentów, przedsiębiorstw i obywateli”⁽³⁾.

2.5 Dotychczas ponad 300 rodzin wyrobów budowlanych otrzymało oznakowanie CE, a od 2000 r. do dzisiaj CEN ustanowił ponad 380 zharmonizowanych norm⁽⁴⁾, podczas gdy w tym samym czasie przeprowadzono ponad 1 100 europejskich ocen technicznych (ETA) dla konkretnych produktów, które umożliwiają otrzymanie oznakowania CE zamiast zastosowania zharmonizowanych norm.

2.6 EKES uważa, że jeżeli projektanci i użytkownicy dostrzegą i docenią nadzwyczajny potencjał innowacyjnych wyrobów budowlanych, pod względem ograniczenia negatywnych skutków zmian klimatu, zwiększenia efektywności energetycznej i poziomu warunków mieszkaniowych, to wyroby te będą mogły się praktycznie i skutecznie przyczynić do oszczędności energii oraz ochrony środowiska⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/solvit/>

⁽²⁾ EOG: Europejski Obszar Gospodarczy.

⁽³⁾ Dz.U. C 120 z 16.5.2008.

⁽⁴⁾ CEN: http://nan.brcc.be/docs_public/other/cpd_standards_20080730.pdf; Dz.U. C 304 z 13.12.2006.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 162 z 25.6.2008.

2.7 Fundamentalne znaczenie ma to, by producenci w odpowiednim czasie podjęli wysiłki w celu dostosowania procesów produkcyjnych do ustanowionych przepisów. Wymóg stosowania języka potocznego przy ocenianiu właściwości użytkowych wyrobów zarówno, jeżeli chodzi o ograniczenie emisji CO₂ na etapie produkcji, jak i wpływu na zdrowie wewnątrz budynków, może ulepszyć kontakty między producentami, ich klientami oraz władzami publicznymi, a także podnieść jakość budynków.

2.8 Uproszczone, wysokiej jakości ramy prawne dla przedsiębiorstw są kluczowym czynnikiem konkurencyjności, rozwoju i zatrudnienia: uproszczenie otoczenia prawnego jest bowiem niezbędne dla ożywienia innowacji oraz ograniczenia obciążeń administracyjnych wynikających z wymogów prawnych, a także dla zmniejszenia objętości całego wspólnotowego dorobku prawnego i dążenia do przechodzenia do bardziej elastycznych rodzajów podejścia regulacyjnego.

2.9 Zdaniem EKES-u oprócz wyposażenia wyrobu w odpowiednie właściwości i cechy, należy również uwzględnić zdolność i potrzebę przewidywania ewentualnych kosztów projektowania i wznoszenia budynków, a przede wszystkim zarządzania i konserwacji.

2.10 EKES podkreśla, że „lepsze prawodawstwo oraz wdrażanie i egzekwowanie prawa ściśle się z sobą wiążą: dobre prawo to prawo egzekwowalne i egzekwowane. [...] Efekty są wszakże ograniczone. Wynika to z faktu istnienia odmiennych kultur i kompetencji oraz różnorakiego stopnia zaangażowania w skuteczne wdrażanie prawa w różnych miejscach Europy”⁽⁶⁾.

2.11 W związku z tym **EKES stanowczo popiera wybór rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych jako formy zmiany dyrektywy** w celu uniknięcia ryzyka rozbieżności wykonawczych i interpretacyjnych, przy jednoczesnym ograniczeniu obciążeń i uproszczeniu ram wykonawczych.

2.12 EKES podkreśla znaczenie „zagwarantowania pewności, przejrzystości i skuteczności wymiany handlowej, przy wyeliminowaniu dublowania kontroli i testów oraz zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów, obywateli oraz przedsiębiorstw, zapewnienia aktywnego i jednolitego zastosowania przepisów wspólnotowych w dziedzinie bezpieczeństwa produktów poprzez koordynację i wzmocnienie nadzoru rynkowego”⁽⁷⁾.

3. Wniosek Komisji

3.1 Celem zaproponowanego rozporządzenia jest zapewnienie wiarygodnych i dokładnych informacji na temat właściwości użytkowych wyrobów budowlanych na całym europejskim rynku wewnętrznym EOG poprzez:

— wprowadzenie potocznego języka technicznego,

— wyznaczenie dokładnych celów, koncepcji i zasad określania obowiązków wszystkich podmiotów gospodarczych,

— ustanowienie, że deklaracja właściwości użytkowych jest konieczna do otrzymania oznakowania CE, za co odpowiedzialność spoczywa wyłącznie na producencie lub importerze,

— zwiększenie wiarygodności norm, między innymi dotyczących wyznaczania jednostek ds. oceny technicznej (JOT),

— uproszczenie procedur i zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw,

— ustanowienie bardziej wymagających kryteriów dla jednostek notyfikowanych pod kontrolą organu notyfikującego wyznaczonego przez państwa członkowskie,

— wzmocnienie nadzoru rynkowego poprzez działania organów nadzoru rynkowego państw członkowskich.

4. Uwagi ogólne

4.1 EKES popiera inicjatywę mającą na celu dostosowanie prawodawstwa wspólnotowego w tej dziedzinie, aktualizację jego treści oraz ustanowienie pewnych, jednoznacznych, jasnych, przejrzystych i wyważonych europejskich ram prawnych i regulacyjnych dla wszystkich podmiotów publicznych i prywatnych europejskiego rynku wewnętrznego wraz z zapewnieniem języka potocznego, zharmonizowanych specyfikacji technicznych (*harmonised European standards* – hEN i *European Assessment Documents* – EAD) oraz podstawowych wymogów dotyczących obiektów budowlanych (PWO), przy pełnym uwzględnieniu wymogów związanych z rozwojem zrównoważonym, prawa obywateli do zdrowia i zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych oraz przy uproszczeniu procedur dla MŚP.

4.2 Komisja postrzega budownictwo jako wyróżniający się sektor europejskiego rynku, w którego dziedzinie są jednak „niewystarczająco skoordynowane przepisy [...] nie tylko na poziomie UE”. Fakt ten „w połączeniu z w przeważającej mierze lokalną strukturą gospodarczą” prowadzi „do powstania istotnych obciążeń administracyjnych i do silnej fragmentacji rynku budownictwa zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju”⁽⁸⁾.

4.3 Zdaniem EKES-u, w trakcie zmiany dyrektywy w sprawie wyrobów budowlanych (DWB) i przekształcenia jej w rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych należy wziąć szczególnie pod uwagę następujące kluczowe aspekty:

⁽⁶⁾ Dz.U. C 24 z 31.1.2006.

⁽⁷⁾ Por. przypis 3.

⁽⁸⁾ COM(2007) 860 wersja ostateczna z 21 grudnia 2007 r., komunikat w sprawie inicjatywy rynków pionierskich dla Europy, s. 5.

- przejrzystość, uproszczenie, wiarygodność, pewność prawa, pewność techniczna, spójność definicji, a także czytelność dla konsumenta wspólnotowego, użytkownika pośredniego i końcowego wyrobów budowlanych, przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż i nabywających wyroby, inżynierów, architektów i projektantów, kontrahentów publicznych i prywatnych, a także administracji publicznej;
- **język potoczny oparty na zharmonizowanych normach i europejskich ocenach technicznych, który byłby czytelny, jasny i przyjazny dla użytkownika**, w tym zarówno dla pracowników, jak i zwykłych obywateli, jeżeli chodzi o wymogi mieszkaniowe i użytkowe związane z ochroną zdrowia oraz efektywnością energetyczną i ekologiczną, a także poziomem warunków mieszkaniowych, higieny i bezpieczeństwa;
- **spójność z innymi celami i kierunkami polityki Unii Europejskiej, zwłaszcza z ogólną zasadą ostrożności zapisaną w Traktacie** i przyjętą w różnych konwencjach międzynarodowych i w porozumieniu WTO w sprawie środków sanitarnych i fitosanitarnych: zasada ta powinna być stosowana w sytuacji, gdy potencjalnie niebezpieczne skutki danego zjawiska, produktu lub procesu wykryto na podstawie naukowej i obiektywnej oceny, zwłaszcza w odniesieniu do ram prawnych REACH dla substancji chemicznych⁽⁹⁾, ogólnego bezpieczeństwa produktów wprowadzanych do obrotu⁽¹⁰⁾ oraz odpowiedzialności za wyroby, tak by zagwarantować wysoki poziom ochrony konsumenta przed szkodliwością wadliwego wyrobu dla jego zdrowia i jego własności⁽¹¹⁾;
- **komunikację, informowanie i kształcenie z zakresu praw i obowiązków wszystkich zainteresowanych podmiotów wspólnotowych**, wraz z jasnym wskazaniem punktów kontaktowych ds. produktów, które powinny uwzględniać mechanizmy rozstrzygania sporów Solvit i umożliwiać przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP, oraz użytkownikom pośrednim i końcowym zastosowanie procedury pozasądowej;
- **wyeliminowanie obciążeń biurokratycznych i związanych z nimi kosztów**, szczególnie w wypadku mniejszych i słabszych podmiotów, takich jak użytkownicy pośredni i końcowi, MŚP oraz poszczególni obywatele, przez wzgląd na to, że obowiązki podmiotów gospodarczych powinny być uzasadnione, proporcjonalne i wolne od kosztownych obciążeń biurokratycznych i administracyjnych;
- **rozwój i rozpowszechnienie kultury zrównoważonego, zdrowego i bezpiecznego budownictwa**, która uwzględniałaby badania projektowe, przegląd metod budowlanych, wytwarzanie, wprowadzanie do obrotu i wykorzystywanie w procesie budowlanym lepszych materiałów, a także nowe rozwiązania strukturalne i za którą odpowiedzialność ponosiłyby wszystkie zainteresowane podmioty od okresu

nauki szkolnej, przez kształcenie specjalistów, po uczelnie wyższe;

- **wsparcie dla europejskich organów normalizacyjnych** w celu zwiększenia ich skuteczności w procesie opracowywania norm technicznych dotyczących materiałów budowlanych, poprzez nadanie im jasnych i przejrzystych upoważnień, zapewnienie powszechnego poszanowania dla ich celów oraz szerszej reprezentacji wszystkich stosownych kategorii;
- **wzmocnienie systemów nadzoru rynkowego oraz ujawnianie wykroczeń i osób popełniających wykroczenia** poprzez rozwój i koordynację systemów krajowych, zastosowanie do sektora wyrobów budowlanych systemu RAPEX⁽¹²⁾, podawanie do wiadomości wykroczeń i oszustw w europejskim portalu internetowym na temat wyrobów budowlanych oraz w Dzienniku Urzędowym UE, a także poświęcenie tej tematyce specjalnego rozdziału w sporządzanym co dwa lata sprawozdaniu w sprawie wdrażania nowego rozporządzenia, które zostanie przedłożone Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i EKES-owi.

4.4 EKES zgadza się z potrzebą podniesienia jakości systemu akredytacji jednostek notyfikowanych i ustanowienia bardziej surowych kryteriów wyznaczania takich organów oraz zarządzania nimi i nadzoru nad nimi, zgodnie z ogólnymi przepisami w tej dziedzinie ustanowionymi decyzją nr 768/2008/WE i rozporządzeniem (WE) nr 765/2008 z 9 lipca 2008 r.

4.5 W kontekście coraz większej globalizacji system nadzoru rynkowego powinien gwarantować wspólne ramy prawne w celu skutecznego i spójnego zastosowania prawodawstwa na całym terytorium Wspólnoty, a państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiednie środki na wykonanie tego zadania. W każdym razie państwa członkowskie powinny mieć wyraźny obowiązek wyznaczenia organu, w którym można by składać reklamacje, i udostępnienia go obywatelom.

4.6 EKES uważa, że należy jasno określić obowiązki poszczególnych podmiotów, zapewniając pełną identyfikowalność wyrobów, zwłaszcza pod względem funkcjonalności materiałów budowlanych przez cały cykl życia wyrobu, ich bezpieczeństwa i jakości zdrowotnej – szczególnie bezpieczeństwa pracowników i użytkowników końcowych – oraz zintegrowanej ochrony ogólnego środowiska mieszkaniowego i warunków użytkowania.

4.7 Istotne jest odbudowanie zaufania do oznakowań zgodności. Należy przywrócić faktyczną wartość oznakowaniu CE, w większym stopniu umożliwić dochodzenie na drodze sądowej jego naruszenia oraz zagwarantować mu ochronę prawną. EKES podkreśla, że przejście na nowy system oznakowania CE obciąża kosztami przedsiębiorstwa i będzie wymagać znacznych inwestycji początkowych w infrastrukturę normalizacji i nadzoru ze strony władz publicznych, szczególnie w celu osiągnięcia poziomu doskonałości w jednostkach notyfikowanych.

⁽⁹⁾ Zob. rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 z 18 grudnia 2006 r.
⁽¹⁰⁾ Dyrektywa 2001/95/EWG z 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów.

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 85/374/EWG z 25 lipca 1985 r. w sprawie odpowiedzialności za produkty wadliwe.

⁽¹²⁾ RAPEX: system szybkiego informowania na temat produktów niebezpiecznych.

4.8 EKES uważa, że umocnieniu europejskiego systemu normalizacji wyrobów budowlanych powinno towarzyszyć większe wsparcie w opracowywaniu i stosowaniu norm międzynarodowych, wraz z ułatwieniem dostępu do rynków i handlu międzynarodowego oraz zapewnieniem globalnego wymiaru rynków materiałów budowlanych.

4.9 EKES zaleca ustalenie innego, bardziej odpowiedniego terminu realizacji, ze względu na potrzebę rozpowszechnienia szczegółowych informacji, a także konieczność uwzględnienia czasu na dostosowanie się do zmian metod, procedur i postępowania w celu przejścia od dyrektywy do rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych.

4.10 EKES uważa, że konieczne jest przeznaczenie odpowiednich środków finansowych na wsparcie wspólnotowych programów szkoleniowych i informacyjnych, a także programów ułatwiających i monitorujących wdrażanie, adresowanych do wszystkich zainteresowanych podmiotów publicznych i prywatnych.

4.11 EKES zaleca, by nowym przepisom i załącznikom technicznym towarzyszyły poradniki techniczne na temat opracowania podstawowych wymogów dotyczących obiektów budowlanych (*basic works requirements*) w celu:

- ukierunkowania przyszłego wydawania upoważnień w tym zakresie, zwłaszcza do stosowania surowców i materiałów wtórnych przyjaznych środowisku;
- zagwarantowania większej elastyczności, głównie w odniesieniu do terminów postępowania biurokratycznego poprzez europejską ocenę techniczną dla nowatorskich produktów oraz poprzez wyznaczenie i rolę różnych organów oraz organizacji wskazanych we wniosku.

5. Uwagi szczegółowe

5.1 Wniosek powinien zawierać dwa dodatkowe rozdziały na temat:

- komunikacji, informowania i kształcenia na rzecz rozwoju powszechnej kultury zrównoważonego budownictwa;
- oszczędności energii, zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych, zdrowia, higieny i bezpieczeństwa przez cały cykl życia produktu – od chwili jego zaprojektowania do usunięcia; wymogi w tym zakresie znajdują się w załączniku 1, lecz zdaniem EKES-u powinny one zostać umieszczone w samym rozporządzeniu.

5.1.1 Szczególnie przestrzeganie wymogów dotyczących higieny i zdrowia ma kluczowe znaczenie ze względu na zagrożenia wynikające z zastosowania materiału odzyskanego z recyklingu, zawierającego substancje promieniotwórcze⁽¹³⁾ lub niebezpieczne substancje toksyczne: te drugie po wprowadzeniu do budynków i konstrukcji są tak szkodliwe dla osób je zamieszkujących lub w nich przebywających przez długi czas,

że mogą wywołać u nich trwałe i niekiedy bardzo poważne szkody zdrowotne.

5.2 Jeżeli chodzi o definicje (art. 2), EKES uważa, że szczególnie istotne są definicje zaproponowane w odniesieniu do „udostępniania na rynku”⁽¹⁴⁾, na których temat miał się już okazję wypowiedzieć⁽¹⁵⁾. Powinny one zapobiegać niespójności z ramami prawnymi przyjętymi w innych dokumentach i uzupełniać je o definicje dotyczące nieseryjnych wyrobów budowlanych, które są szczególnie istotne dla MŚP, złożonych zestawów wyrobów prefabrykowanych lub wstępnie zmontowanych i innowacyjnych produktów, natomiast definicja dotycząca zharmonizowanych specyfikacji technicznych powinna odnosić się do europejskiej oceny technicznej (ETA)⁽¹⁶⁾, a nie do europejskich dokumentów oceny.

5.3 Co się tyczy deklaracji właściwości użytkowych, EKES uważa, że w chwili, gdy wyrób jest wprowadzany na rynek i spełnia kryteria dotyczące niezbędnych cech wyrobu w celu sprostania podstawowym wymogom dotyczącym obiektów budowlanych, deklaracja właściwości użytkowych powinna być obowiązkowa i kompletna i nie ograniczać się do norm krajowych; należy ponadto wykorzystać technologie informatyczne lub strony internetowe dostępne również dla klienta.

5.3.1 Zdaniem EKES-u deklaracja właściwości użytkowych powinna być składana, jeśli dany wyrób objęty jest normą zharmonizowaną lub wydano europejską ocenę techniczną dla tego wyrobu⁽¹⁷⁾.

5.4 Należy jasno zdefiniować cele zharmonizowanych norm ustalonych przez CEN na podstawie upoważnień wydanych przez Komisję w odniesieniu do danego wyrobu lub rodziny wyrobów, przy wskazaniu przewidzianych sposobów użytkowania: zharmonizowane normy powinny w pełni odpowiadać upoważnieniu.

5.5 EKES uważa, że kluczowe znaczenie mają przewidziane przepisy dotyczące uproszczonych procedur; procedury te oznaczają uproszczenia zwłaszcza dla MŚP i mikroprzedsiębiorstw, poprzez ułatwienie dostępu do systemu oznakowania CE, niemniej powinny one gwarantować równy poziom ochrony konsumentów pod względem wymogów dotyczących zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska.

5.6 EKES podkreśla wagę postanowień art. 46, szczególnie jeżeli chodzi o zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa pracowników: konieczne jest sporządzenie oceny danego produktu lub jego całego cyklu życia, która obejmowałaby wszystkie wymogi przewidziane w proponowanym rozporządzeniu, w celu zapobiegania wypadkom w tym sektorze, wynikającym z użycia niewłaściwych materiałów lub ich niewłaściwego użycia.

⁽¹⁴⁾ Decyzja nr 768/2008/WE z 9 lipca 2008 r. w sprawie wspólnych ram dotyczących wprowadzania produktów do obrotu, rozporządzenie (WE) nr 765/2008 z 9 lipca 2008 r. ustanawiające wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 120 z 16.5.2008.

⁽¹⁶⁾ ETA – *European Technical Assessment*.

⁽¹⁷⁾ W związku z tym tekst w art. 4 ust. 1 od lit. b) do końca tego ustępu powinien zostać skreślony.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 241 z 7.10.2002.

5.7 EKES uważa, że należy zmienić przepisy przejściowe zawarte w art. 53, które wyznaczają termin przejścia od dyrektywy do rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych na 1 lipca 2011 r., i zapewnić bardziej odpowiedni okres przejściowy ze względu na duże wymogi związane z informowaniem, kształceniem i zmianą postaw, a także czasem potrzebnym na dostosowanie się do przewidzianych zmian metod i procedur.

5.8 Co się tyczy aktualizacji technicznej przewidzianej w art. 51 wniosku dotyczącego rozporządzenia, EKES potwierdza swoje wcześniejsze uwagi na ten temat⁽¹⁸⁾, dotyczące „znaczenia jak największej przejrzystości procedury komitetowej, która powinna być bardziej zrozumiała dla osób zamieszkujących na obszarze UE, w szczególności osób, których takie akty bezpośrednio dotyczą”.

Brukseli, 25 lutego 2009 r.

Mario SEPI
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 224 z 30.8.2008.